

ვებგვერდი, 14/04/2014
სარეგისტრაციო კოდი
080080040.10.003.017904

**საქართველოს მთავრობის
დადგენილება №284
2014 წლის 11 აპრილი ქ. თბილისი**

**ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა
იდენტიფიცირების ერთიანი სტანდარტებისა და წესის
დამტკიცების შესახებ**

მუხლი 1

„ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, დამტკიცდეს თანდართული „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიცირების ერთიანი სტანდარტები და წესი“.

მუხლი 2

დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

პრემიერ-მინისტრი
ლარიბაშვილი

ირაკლი

**ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიცირების ერთიანი
სტანდარტები და წესი**

**მუხლი 1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სავარაუდო მსხვერპლთან
პირველი კონტაქტი**

1. პირველი კონტაქტი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სავარაუდო მსხვერპლთან (შემდგომში – სავარაუდო მსხვერპლი), როგორც წესი, აქვთ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – საქართველოს სასაზღვრო პოლიციის და პოლიციის თანამშრომლებს, აგრეთვე, არასამთავრობო ორგანიზაციების, სამედიცინო დაწესებულებების, სახალხო დამცველის აპარატის წარმომადგენლებს.

2. პირის მიმართ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად ყოფნის შესახებ ეჭვის წარმოშობის ან მსხვერპლის მიერ თვითიდენტიფიცირების შემთხვევაში, მას უნდა ეცნობოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობებისა და სამართლებრივი სტატუსის შესახებ და გადაეცეს უფლება-მოვალეობათა ჩამონათვალი.

3. სავარაუდო მსხვერპლთან პირველი შეხებისთანავე მას უნდა განემარტოს, რომ არ დაეკისრება პასუხისმგებლობა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებაში მონაწილეობისათვის,

თუ იგი იძულებული იყო ასე მოქცეულიყო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად ყოფნის გამო და ასევე, დაუყოვნებლივ ეცნობოს, რომ „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, უფლება აქვს მიმართოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებას (თავმესაფარს).

4. სავარაუდო მსხვერპლის მიერ მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების სურვილის გამოხატვისას, იდენტიფიკაციისათვის აუცილებელი სამუშაოს შესასრულებლად გამოძახებული უნდა იქნეს სსიპ – ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდთან (შემდგომში – ფონდი) არსებული სპეციალური მობილური ჯგუფი. თუ სავარაუდო მსხვერპლს გარკვეული პერიოდის შემდეგ სურს ფონდთან დაკავშირება, მას გადაეცემა შესაბამისი საკონტაქტო ინფორმაცია.

მუხლი 2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის იდენტიფიკაცია

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის (შემდგომში – მსხვერპლი) სტატუსის მინიჭების საკითხს წყვეტს მუდმივმოქმედი ჯგუფი, რომელსაც ქმნის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებო-საშინაოს საკოორდინაციო საბჭო.

2. მუდმივმოქმედი ჯგუფი პირისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს ფონდთან არსებული სპეციალური მობილური ჯგუფის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე.

3. სპეციალური მობილური ჯგუფი შედგება 2 პირისაგან - ფსიქოლოგისა და იურისტისაგან. საქართველოს ტერიტორიაზე (აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოში) მოქმედებს მინიმუმ ორი სპეციალური მობილური ჯგუფი.

4. სპეციალური მობილური ჯგუფის წევრები ვალდებული არიან საიდუმლოდ შეინახონ სავარაუდო მსხვერპლის მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის მიუხედავად. მონაცემების გამჟღავნება იწვევს პასუხისმგებლობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 3. მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების პროცედურა

1. სავარაუდო მსხვერპლის გამოვლენის ან თვითიდენტიფიცირების შემთხვევაში, ფონდი ვალდებულია დაუყოვნებლივ უზრუნველყოს სპეციალური მობილური ჯგუფის გაგზავნა. სპეციალური მობილური ჯგუფის მიერ სავარაუდო მსხვერპლთან გასაუბრებისას ივსება კონფიდენციალური საიდენტიფიკაციო კითხვარი, რომელიც დაუყოვნებლივ წარედგინება მუდმივმოქმედი ჯგუფს.

2. სპეციალური მობილური ჯგუფის მიერ სავარაუდო მსხვერპლის საიდენტიფიკაციო კითხვარის მიწოდებიდან 48 საათის განმავლობაში, მუდმივმოქმედი ჯგუფი შეისწავლის კითხვარში მოცემულ ინფორმაციებს, განიხილავს სავარაუდო მსხვერპლისათვის სტატუსის მინიჭების საკითხს და იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას. სავარაუდო მსხვერპლის მოთხოვნის შემთხვევაში, შესაძლებელია მუდმივმოქმედი ჯგუფის გასაუბრება მასთან.

3. სავარაუდო მსხვერპლისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემთხვევაში, მუდმივმოქმედი ჯგუფი თითოეულ შემთხვევაზე გასცემს შესაბამის დოკუმენტს, რომლის ერთი პირი გადაეცემა მსხვერპლს, ერთი პირი რჩება მუდმივმოქმედ ჯგუფს და ერთი პირი ეგზავნება ფონდს. მსხვერპლის სტატუსის მინიჭებისას მუდმივმოქმედი ჯგუფი მსხვერპლს აწვდის წერილობით ინფორმაციას თავშესაფრით, კომპენსაციით, სამედიცინო დახმარების და სხვა პროგრამებით სარგებლობის შესახებ.

4. სავარაუდო მსხვერპლისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემდეგ, მსხვერპლის სურვილის შემთხვევაში, იგი შეიძლება გადაიყვანონ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებაში (თავშესაფარში). სხვა შემთხვევაში, მას შეუძლია ისარგებლოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისათვის კანონით გათვალისწინებული გარანტიებით. აღნიშნულის თაობაზე მას გადაეცემა სტანდარტული დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს ჯანდაცვის სფეროში მისთვის არსებულ, აგრეთვე უფასო იურიდიული დახმარების შესახებ ინფორმაციას (საკონტაქტო მონაცემების ჩათვლით), ასევე, საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარანტიების ნუსხას.

5. მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ სავარაუდო მსხვერპლისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის შემთხვევაში, მუდმივმოქმედი ჯგუფი ინფორმაციას აწვდის ფონდს.

6. პირი, რომელიც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143¹ და 143² მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენის შედეგად შესაბამისი სამართალდამცავი ორგანოს მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით ცნობილ იქნა დაზარალებულად, გათანაბრებულია მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირთან და შეუძლია ისარგებლოს თავშესაფრით, კომპენსაციით, სამედიცინო დახმარების და სხვა პროგრამებით, რის შესახებაც მას უნდა ეცნობოს დაზარალებულად ცნობისას.

7. უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირს საქართველოში მსხვერპლის სტატუსის მისაღებად შეუძლია მიმართოს ფონდს. მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭება ავტომატურად არ ხდება. უცხო ქვეყნის მოქალაქეს საქართველოში მსხვერპლის სტატუსი მიენიჭება, თუ მის მიმართ განხორციელებული დანაშაულებრივი ქმედება დაიწყო, გაგრძელდა ან დამთავრდა საქართველოში. მუდმივმოქმედი ჯგუფი ასეთ შემთხვევას განიხილავს სხვა შემთხვევების თანაბრად, დადგენილი წესის მიხედვით.

8. მუდმივმოქმედი ჯგუფი მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების საკითხის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს ხმათა ოთხი მეხუთედით.

9. უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე უცხო ქვეყნის მოქალაქეს თავშესაფრით, კომპენსაციით, სამედიცინო დახმარებისა და სხვა პროგრამებით სარგებლობა შეუძლია მხოლოდ მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემდეგ, გარდა ამავე მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

10. მუდმივმოქმედი ჯგუფის წევრები ვალდებული არიან საიდუმლოდ შეინახონ სავარაუდო მსხვერპლის მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის მიუხედავად. მონაცემების გამჟღავნება იწვევს პასუხისმგებლობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.